

JOAN-ETORRI BAT GERNIKARA⁽⁴⁾

Gaztezarohan neukan aldian
 Alegera biotza,
 Chairoagoa barriz gaur baño
 Bideetarako gorputza;
 Joan etorri arin bat neban
 Nik egin Gernikaruntza,
 Eta gaur kantau nai neuke zelan
 Ibilli nintzan aruntza.

Basorik baso Solluben zear
 Jatsiaz beruntz niñoián,
 Mendiak berde nekutsazala
 Ichas urdiña aurrean;
 Echalde zuri asko or emen
 Gorderik zugatz artean,
 Non bizi ziran len bizkaitarrak
 Aukera bete betean.

Bagilla zan da, zugatz guztiak
 Egozan orriz jantziak
 Perlaz legeche loreagotu
 Eginda lora guztiak;
 Inontz gozoak eukazalako
 Chipristiñakaz bustiak,
 Gari buruak mardo egozan,
 Artoak sendo jagiak.

Astiro bera jatsi nintzan da
 Lauan banoa aurrera,
 Zoratuagaz begiratzean
 Alde bat zeñda bestera;
 ¿Nor ez zoratu ikusitean
 Aren ikusgei ederra,
 Chori politik chorrochioka
 Eztitzen deben gañera?

Eguzkia zan goisetik jagi,
 Errañu meiak jaurtika,
 Laster chunchurrak asi jakozan
 Barreka iratzarrita;
 Bildots ta chalak ikotian da
 Ibai errekak disdiska,
 Alako goisik ez dot ikusi
 Ikusi arren amaika.

Bizkayak ditu ibar galantak,
 Danetan baña nausia
 Uste dot dala Gernika aldeko
 Zelaitza zabal andia;
 Ain da malatsa, aiñ lur ugari,
 Madura zoragarria,
 Non bizi oi dan neke gichigaz
 Eroso nekazaria.

(1) Poesía premiada en concurso celebrado en Bilbao.

Begizteteen baña Gernika
 Toki aiñ entzutetsua,
 Samurtu jatan biotza laster
 Bai eta poztu barrua;
 Bera zalako joateko ara
 Biztu eustana gogua,
 Bera zalako gure ertegi
 Gure Batzarren lekua.

Bai, anche neban garaicho baten
 Begiztau eche santua,
 Gure legien ol zar zabalen
 Gordetegi aiñ dontsua;
 Zugazti batek eukala ondo
 Egoki kerizpetua,
 Baña zugatz bat an ortu baten
 Nekusan berarizkua.

Anche egoan maitetzen neban
 Arech danetan autua,
 Zeiñen aurrean itzalez laster
 Billostu neban burua;
 Ikusitean baña zartuta
 Osoro aguratua,
 Begietatik abiau jatan
 Tantakaz jausten malkua.

Malko artean deituten deusat:
 ¡O! Arech itzalgarría!
 Zizpuru luze bat egin eta
 ¡O! Zugatz agurgarría!
 Zeruak daki noztik zagozan
 Or erne eta azia,
 Izan zinaiten Bizkayarentzat
 Bere banderan jarria.

¡O! Arech dontsu busti bagea
 Erejiako euriak,

Zure ezkurra agaitik ziran
 Danak osasungarriak;
 Beti ezkotu eutsuzalako
 Erroma aldeko odehyak,
 Gorputz susterrak, buru besangak,
 Abar, kimu ta orriak.

Etzinduezan iñoz eurendu
 Gaztelar ta arrotz gaiztuak,
 Nai izan arren areik sarritan
 Izan bai zure goikuak;
 Baña bat einda pillo batean
 Asaba anchiñakuak
 Gorde ebezan akatsik baga
 Euren lege zar dontsuak.

Osterantzean esan daiela
 Gaur Padurako mendiak,
 Zirealako eurak an izan
 Orduan ikuslariak,
 Burua arro ekarri arren
 Ordoño bildurgarriak,
 Ea etziran bere odolaz
 Gorritu ango arriak

Autortu beye Gordešolako
 Chunchur andi ta chikiak,
 Zeintzuk dagozan orduan zelan
 Alan gaur bere zutiak;
 Ze zurra artu eban Juan Zerda
 Zeken azartu andiak,
 Ta ze garaipen barriz bestera
 Jarichi eban Bizkayak.

Autortu begi Anbotok eta
 Autortu begi Gorbeyak,
 Zer artu eban bigarren aldiz
 Zerda betiko etsayak;

Urreratzean Ochandiora
Ta askok galtzean biziak,
Ea irakin ezpeutsen ari
Orduan errai larriak.

Kantau begie Sollubek eta
Mugia aldeko tontorrek,
Ezpazirean izan beste beñ
Asabak ausiezkorrak;
Non erdaldunai emon eutsezan
Gomutagarri gogorrek,
Ez eukalako neurririk bere
An bota eben odolak.

Egun guztian an ekin eutsen
Alderdi biak sutuak,
Lantza ezpataz eta su-armaz
Biziro amorratuak;
Baña nagusi urtendakoan
Bizkaitar otso zintzoak,
Bildotsak legez emendik doaz
Bildurrez Gaztelakoak.

Orretaraše zirealako
Izan len gure Asabak,
Gorputza sendo gorde zenduan
Baita besangok zabalak;
Erakutsita arrotz guztiai
Euren bizkaitaz bizarrak,

Aukeran emen eiten ebezan
Zure azpiko batzarrak.

Agur ¡o! Arech aztu eziña,
Banoa oraiñ echera,
Etzaitetz arren oraindik jausi
Aldicho baten lurrera;
Semecho orrek bota artean
Kerizpe zabal ederra,
Bizi gaitean Asaben gisan
Lege zarrakaz aurrera.

Zeruak alan gura daijala
Landara barri samurra,
Aitak legeche ugari emon
Arren egizu ezkurra;
Artu egizu baita zuk bere
Eiten deutsudan agurra,
Ikusiko al zaitut barriro
Egin baño len agura.

Nik emon neutsan berba oriše,
Sarri jatana gomutau,
Beti egiterik ezelan bere
Baña biotzak nai eztau;
Arbola zarra ill zan betiko,
Semeak poztuten enau,
¡¡¡Ay! gure lur on Bizkaia zana
Bizkaitu dalako danau!!!

FELIPE ARRESE TA BEITIA.

